

Handreiking: Invoering eigen bijdrage voor Ontheemden uit Oekraïne

Inleiding

Volwassen ontheemden met inkomsten gaan een eigen bijdrage betalen aan de gemeentelijke opvang. De "Regeling opvang ontheemden Oekraïne" (hierna: RooO) en de "Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne" (hierna: BooO) worden hiervoor gewijzigd. Het ziet ernaar uit dat het conflict in Oekraïne voortduurt, hierdoor blijft opvang nodig. Daarom is het van belang toe te werken naar een hogere mate van participatie en zelfredzaamheid door vluchtelingen uit Oekraïne.

Het is belangrijk dat gemeenten zich goed voorbereiden op de nieuwe regels. Dit betekent dat ze procedures moeten inrichten om te controleren of ontheemden inkomen hebben, en dat ze duidelijk moeten communiceren naar ontheemden wat de nieuwe regels voor hen betekenen. De bijdrage dient geïnd te worden vanaf 1 juli 2024. Echter, wanneer dit voor sommige gemeenten nog niet haalbaar is, dan kan gebruik gemaakt worden van een coulanceperiode van maximaal zes maanden. In deze periode dient de gemeente er naartoe te werken de eigen bijdrage te kunnen gaan innen.

Doelgroep

Deze handreiking is bedoeld voor gemeenteambtenaren en locatiemedewerkers die betrokken zijn bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

Doel

Deze handreiking helpt u bij het beantwoorden van onder andere de volgende vragen:

- Wie van de ontheemden in uw gemeente heeft een bijdrageplicht?
- Hoe hoog is de eigen bijdrage?
- Hoe kunt u ontheemden ondersteunen die moeite hebben om de bijdrage te betalen?
- Hoe te handelen rondom bezwaar en beroep?
- Hoe worden inkomsten en uitgaven gerelateerd aan de eigen bijdrage verwerkt in de bekostiging?

Inhoud

De handreiking behandelt de volgende onderwerpen:

A. Inning van de bijdrage

- Wie heeft een bijdrageplicht?
- Hoogte van de bijdrage
- Werkwijze
- Communicatie

- Systeem- en organisatie-inrichting
- Inzicht in polisadministratie en inlichtingenplicht

B. Onevenredige schade

C. Klachten, bezwaar en beroep

D. Invordering, incasso en dwanguitvoering

E. Bekostiging

- Verwerking van de eigen bijdrage in de bekostiging
- Ondersteuning voor gemeenten voor implementatie- en uitvoeringskosten
- Wetgeving inzake gegevensbescherming
- Contact

A. Inning van de bijdrage

1. Hoogte van de bijdrage

- *GWE (gas, water en elektra):*
105 euro per maand per volwassen ontheemde. Een gezin betaalt maximaal twee keer 105 euro, dus 210 euro.
- *Alleen voor locaties waar maaltijden standaard verzorgd worden komt een bijdrage bovenop de bijdrage voor GWE:*
242,48 euro per maand, per volwassen ontheemde. Een gezin betaalt maximaal twee keer 242,48 euro, dus 484,96 euro voor catering. Dit bedrag geldt ongeacht het aantal maaltijden dat ontheemden per dag nuttigen of voorgeschoteld krijgen.¹ De gemeente hoeft dus niet bij te houden hoe vaak ontheemden mee-eten. Wel adviseert het Rijk gemeenten om ontheemden zo veel mogelijk tegemoet te komen wat catering betreft. Als een ontheemde bijvoorbeeld op werkdagen niet mee-eet met de lunch omdat hij/zij dan op werk is, kan lunch meegegeven worden.

2. Wie heeft een bijdrageplicht?²

Voor zowel de bijdrage voor GWE als catering geldt het volgende. Getrouwde stellen en geregistreerde partners betalen twee keer de eigen bijdrage. Voor minderjarige kinderen hoeft geen eigen bijdrage te worden betaald. Wanneer kinderen meerderjarig worden, vormen ze, volgens de definitie in de RooO, een zelfstandig individu of gezin en betalen ze een zelfstandige eigen bijdrage. Wanneer een stel niet officieel staat geregistreerd als partners worden beide individuen beschouwd als losstaande gezinnen. Dan wordt per individu bekeken of hij/zij inkomsten heeft, en dus of hij/zij een eigen bijdrage moet betalen.

Oftewel, bijdrageplichtig zijn:

- Volwassen ontheemden met inkomsten uit arbeid, in binnen- of buitenland³;
- Volwassen ontheemden die een loondervingsuitkering⁴ of toeslag ontvangen;
- Volwassen gezinsleden: ontheemden die getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben met een ontheemde die een eigen

¹ Wanneer een locatie catering verstrekt dient deze locatie in beginsel een ontbijt, lunch en diner aan te bieden.

² De bijdrageplicht blijkt uit artikel 8 (GWE) en artikel 7 lid 4 en 5 (catering) van de RooO.

³ Zie artikel 7 en 8 van de RooO. Inkomsten vanuit het buitenland zijn niet te controleren via Suwinet. Wel krijgen ontheemden de plicht ook deze inkomsten op te geven.

⁴ Een uitkering krachtens de verplichte verzekering op grond van de [Werkloosheidswet](#), de [Ziektewet](#), de [Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen](#), de [Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering](#) en de [Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen](#), alsmede een uitkering of inkomensvoorziening op grond van de [Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten](#), op grond van [hoofdstuk 3, afdeling 2, paragraaf 1, van de Wet arbeid en zorg](#) aan de werknemer of de gelijkgestelde, bedoeld in [artikel 3:6, eerste lid, van die wet](#), de [Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen](#) en de [Wet inkomensvoorziening oudere werklozen](#).

inkomen heeft. Let op: volwassen kinderen van ontheemden worden gezien als een apart individu of gezin in de RooO en vallen dus niet meer onder de definitie van 'gezinslid'.⁵

- Alleen ontheemden die worden opgevangen in een gemeentelijke opvanglocatie hebben een bijdrageplicht.

Niet bijdrageplichtig zijn:

- Minderjarige gezinsleden, met of zonder een eigen inkomen;
- Ontheemden die verblijven in de particuliere opvang of buiten de opvang hebben geen bijdrageplicht.

3. Werkwijze

De gemeente kan in eerste instantie bepalen of de ontheemde een eigen bijdrage moet betalen op basis van informatie die de ontheemde verstrekt. De informatie die de ontheemde verstrekt kan daarnaast worden gecontroleerd in Suwinet na invoering van de Tijdelijke Wet.

In gevallen waar een ontheemde een laag inkomen heeft, is het mogelijk dat de ontheemden door de eigen bijdrage onevenredige schade lijdt. In dit geval is het raadzaam om dit proactief te erkennen en af te zien van het innen van de bijdrage. Dit voorkomt tevens dat de ontheemde mogelijk later alsnog een beroep moet doen op de hardheidsclausule (zie onderdeel B).

Deze situatie kan zich voordoen wanneer het individu of het gezin, na aftrek van de eigen bijdrage, een besteedbaar inkomen overhoudt dat ligt onder het bedrag dat anders aan leefgeld zou zijn ontvangen.

De gemeente informeert de ontheemde schriftelijk over de bijdrageplicht en de hoogte van de bijdrage. Dat doet de gemeente door middel van een beschikking (besluit) waartegen bezwaar en beroep mogelijk is. In dat besluit wordt o.a. de grondslag genoemd, de ingangsdatum vanaf wanneer de eigen bijdrage verplicht is, de betaalwijze, de consequenties⁶ wanneer er niet betaald wordt en de hoogte van het bedrag per kalendermaand.

De ontheemde betaalt de bijdrage aan de gemeente per maand. Peildatum is steeds de eerste dag van de daaropvolgende maand. Dus als het innen van de bijdrage verplicht wordt per 1 juli 2024, dan is 1 augustus 2024 de eerste peildatum. Op die datum dient de ontheemde de benodigde informatie over inkomsten aangeleverd te hebben.

Omwille van een uniforme werkwijze adviseert het Rijk in beginsel te innen bij het gezinslid met de hoogste inkomsten. Wanneer een gezin andere afspraken wil maken dan kan de gemeente ervoor kiezen het gezin hierin tegemoet te komen.

⁵ Zie voor de definitie van gezinsleden : <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/opvang-vluchtelingen-uit-oukrajne/werk-en-inkomen>

⁶ Wat de consequenties zijn wordt besproken onder het hoofdstuk 'Geschillen'.

Het is gemeenten toegestaan met terugwerkende kracht eigen bijdragen bij beschikking op te leggen en vervolgens te innen, ook als het de bijdrage over meerdere maanden betreft. Mocht de ontheemde van mening zijn dat hij/zij daar onevenredig door wordt geschaad, dan kan hij/zij een beroep doen op de hardheidsclausule (de toets op onevenredige schade, waarover meer in onderdeel B).

De gemeente mag geen eigen bijdrage innen over maanden voorafgaand aan de datum van inwerkingtreding van de RooO. Dus vanaf de eerste maand waarin gemeenten verplicht worden een eigen bijdrage te innen, mag die bijdrage ook geïnd worden. Mochten gemeenten later dan de landelijke inwerkingtredingsdatum starten met het innen van de eigen bijdrage, dan adviseert het Rijk niet met terugwerkende kracht te innen tot de inwerkingtredingsdatum.

4. Communicatie

De gemeente informeert de ontheemde tijdig⁷ en schriftelijk over de bijdrageplicht en de wijze waarop de hoogte van de eigen bijdrage wordt vastgesteld.

De gemeente verstrekt de informatie in een voor de ontheemde begrijpelijke taal. Voorbeeldbrieven en informatie wordt door het Rijk beschikbaar gesteld in het Nederlands, Engels, Oekraïens en Russisch.

Gemeenten wordt aangeraden personele capaciteit vrij te maken voor de communicatie met ontheemden over de eigen bijdrage. Vooral in de beginfase, direct na inwerkingtreding van de gewijzigde regeling, zullen er waarschijnlijk veel vragen binnenkomen. Een ontheemde kan ook zich melden bij Vluchtelingenwerk Nederland (VWN) voor eventuele bijstand of ondersteuning. VWN wordt door het Rijk gesubsidieerd en van relevante informatie voorzien.

5. Systeem- en organisatie-inrichting

Gemeenten bepalen in belangrijke mate zelf hoe ze uitvoering geven aan het innen van de eigen bijdrage. Het Rijk biedt geen landelijk softwarepakket voor het innen van de eigen bijdrage van Oekraïners. Gemeenten bepalen zelf welke systemen of werkwijzen ze hiervoor gebruiken. De keuze voor een systeem of werkwijze hangt af van factoren zoals het aantal ontheemden in de gemeente, de beschikbare systemen en expertise, en de gewenste efficiëntie en kosten. Over het algemeen wordt geadviseerd versnippering van de taakstelling te voorkomen, en een projectgroep op te richten die expertise vanuit verschillende disciplines samenbrengt.⁸

⁷ Met tijdig wordt bedoeld: "binnen een redelijke termijn, maar ten hoogste vijftien dagen na de aanvang van de opvang", conform de RooO artikel 2 tweede lid onder a.

⁸ Een dergelijk team zou er als volgt uit kunnen zien:

- Projectleider / teamleider uitvoering
- Communicatieadviseur
- Contactpersoon softwareleverancier

6. Inlichtingenplicht en inzicht in de polisadministratie

Gemeenten kunnen gebruik maken van de polisadministratie van het UWV (Suwinet) om te kunnen controleren wie een bijdrageplicht heeft. Er is een wettelijke grondslag nodig voor het UWV om deze informatie uit Suwinet met gemeenten te mogen delen. Deze grondslag is opgenomen in de Tijdelijke Wet opvang ontheemden Oekraïne (TW).

Ook zonder inzicht in Suwinet kan de eigen bijdrage worden geïnd. Ontheemden worden namelijk verplicht informatie over hun inkomsten door te geven aan de gemeente. Op basis daarvan kan de gemeente gaan innen.

Als de ontheemde twee weken lang nalaat informatie te verstrekken, of als de ontheemde inkomsten verborgen heeft gehouden, mag de gemeente ook de eigen bijdrage gaan innen. Ontheemden krijgen een inlichtingenplicht, vastgelegd in de RooO, dat wil zeggen dat ze verplicht zijn informatie over arbeid en gezinssituatie op te geven bij de gemeente.

Indien de ontheemden gedurende twee weken niet heeft voldaan aan verzoeken om informatie te verstrekken over zijn inkomsten en gezinssamenstelling, dient de gemeente over te gaan tot het innen van een eigen bijdrage, vanaf de eerstvolgende keer dat de hoogte van de bijdrage wordt berekend.

Het innen om deze redenen is geen sanctie maar een vorm van rechtsherstel. Dit betekent dat de bijdrage alleen in rekening gebracht kan worden over die maanden waarin de ontheemde geen inlichtingen heeft verstrekt of waarover hij/zij inkomsten verborgen heeft gehouden.

Het is aan de gemeente om de wijze te kiezen waarop het verzoeken om informatie meedeelt. Uiteraard moet het wel op een voor de ontheemde begrijpelijke manier gebeuren. De gemeente moet ook registreren op welke wijze het de verzoeken heeft gedaan, dit kan eventueel van belang zijn voor latere procedures. De informatieverzoeken moeten ook geïndividualiseerd zijn. Een verwijzing naar algemene regels waarin in algemene zin naar een meldingsplicht wordt verwezen, is niet voldoende.

-
- Interne Socrates expert
 - Beleidsmedewerker
 - Projectmedewerker van Bezwaar
 - Projectmedewerker van Juridische Zaken
 - DISO (privacy officer)
 - Uitvoering 3 tot 4 mensen, met minimaal een ervaringsdeskundige van het Team Leefgeld (snelle opschaling wanneer dit nodig is)

B. Toets op onevenredige schade

Uitgangspunt is dat de vastgestelde doelgroep de eigen bijdrage betaalt. Echter, het kan in uitzonderlijke gevallen voorkomen dat ontheemden onevenredig worden geraakt door inning van de bijdrage. In deze gevallen kan de ontheemde een beroep doen op een hardheidsclausule. De gemeente moet de bijdragen voor GWE en catering geheel of ten dele achterwege laten als de ontheemde of zijn gezinsleden door betaling onevenredig zouden worden geschaad.⁹ Onevenredige schade hangt samen met het juridische evenredigheidsbeginsel.

1. Werkwijze

De gemeente hoeft niet voor elke ontheemde standaard te onderzoeken of er sprake is van onevenredige schade. Pas als een ontheemde bezwaar¹⁰ maakt tegen de bijdrage met een beroep op de hardheidsclausule, moet de gemeente een onderzoek opstarten. Het is primair aan de ontheemde om zijn of haar verzoek te onderbouwen met relevante documentatie.

Geadviseerd wordt om in een vroeg stadium signalen van betalingsmoeilijkheden met betrekking tot de bijdrage voor ontheemden op te pakken. Dit kan worden bewerkstelligd door het opbouwen van goede contacten met de ontheemden.

In elk geval is er sprake van 'niet redelijkerwijs in het levensonderhoud kunnen voorzien' wanneer het individu of het gezin, na aftrek van de eigen bijdrage, een besteedbaar inkomen overhoudt dat ligt onder het bedrag dat anders aan leefgeld zou zijn ontvangen.

Bij het vormgeven van de toets op onevenredige schade is een balans gezocht tussen uniformiteit en de ruimte voor gemeenten om maatwerk te leveren wanneer ze dat nodig achten. De gemeente heeft hierin een zekere vrijheid, wel dienen de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in de toets te worden betrokken. De bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gelden ook hier. Zie meer onder *Wettelijk kader onevenredige schade*.

Als de gemeente leefgeld niet heeft ingetrokken omdat er dan onevenredige schade zou ontstaan bij de ontheemde (en diens gezin), wordt de gemeente geadviseerd ook geen eigen bijdrage te innen van deze ontheemde (en diens gezin).

2. Stappenplan toetsing onevenredige schade

Het is aan gemeenten zelf om beleid op te stellen voor de toets op onevenredige schade. Het volgende stappenplan moet dan ook gezien worden als een aanbeveling, niet als verplichting. Omdat het gebaseerd is op de Awb, relevante jurisprudentie en beginselen van behoorlijk bestuur, wordt aan gemeenten geadviseerd dit alles in het gemeentelijk beleid te verdisconteren.

⁹ Deze bepaling geldt ook voor het intrekken van leefgeld, wat voor gemeenten een verplichting wordt.

¹⁰ Zie ook het volgende hoofdstuk voor bezwaar en beroep in zijn algemeenheid. Een beroep op de hardheidsclausule valt onder bezwaar.

1. Bepaal de relevante factoren.

Relevante factoren kunnen zijn:

- Hoogte van de bijdrage ten opzichte van het (gezins)inkomen
- Beschikbaar budget na betaling van de bijdrage
- Schulden of andere financiële verplichtingen
- Uitgaven als gevolg van bijzondere persoonlijke omstandigheden

2. Verzamel (aanvullende) informatie.

Het is primair aan de ontheemde om informatie aan te leveren waaruit blijkt dat het innen van een eigen bijdrage tot onevenredige schade leidt. In het kader van behoorlijk bestuur dienen gemeenten wel, waar mogelijk, de ontheemde te helpen bij het boven tafel krijgen van relevante documenten.

Bijvoorbeeld:

- *Inkomensverklaring*: vraag de ontheemde om bewijsstukken (loonstroken, uitkeringsspecificaties).
- *Informatie van hulpverleningsinstanties*: raadpleeg instanties die bekend zijn met de persoonlijke situatie van de ontheemde.
- *Eigen verklaring*: laat de ontheemde een eigen verklaring op papier zetten en bespreek deze met de ontheemde. Geef de ontheemde de gelegenheid om aanvullende documentatie aan te voeren.

3. Beoordeel de (on)evenredigheid.

1. Weeg de relevante factoren af:

- Bepaal of de bijdrage, gelet op de hoogte van het (gezins-)inkomen en de overige financiële middelen, redelijk is. Ontheemden dienen minimaal een besteedbaar inkomen over te houden dat gelijk is aan het bedrag dat anders aan leefgeld zou zijn ontvangen.
- Neem bijzondere omstandigheden in acht.

2. Toets aan jurisprudentie:

- Raadpleeg de jurisprudentie van de Raad van State over Artikel 3:4 Awb (zie bijvoorbeeld [hier](#)).
- Bepaal of de beoogde beslissing in overeenstemming is met de jurisprudentie. Zie in het kader hieronder een toelichting op artikel 3:4 Awb.

4. Neem een gemotiveerd besluit.

• Leg de afwegingen vast:

- Motiveer in een besluit op basis van welke factoren en informatie is geconcludeerd dat de bijdrage al dan niet onevenredige schade oplevert. Een voorbeeldbrief vanuit het Rijk volgt eind mei 2024.
- Wanneer de gemeente een eigen bijdrage oplegt is dat een besluit in de zin van de Awb. Indien een ontheemde vreest dat het betalen van de eigen bijdrage onevenredige schade oplevert, kan hij of zij in bezwaar tegen het besluit, met een beroep op de hardheidsclausule. Daarop moet de gemeente dan beslissen met

een besluit op bezwaar. Indien de ontheemde het niet eens is met dat besluit, kan hij of zij in beroep.

- *Informeert de ontheemde:*
 - Informeert de ontheemde schriftelijk over het genomen besluit op bezwaar in een voor de ontheemde begrijpelijke taal.
 - Maakt beroep-mogelijkheden duidelijk, welke stappen de ontheemde hiervoor moet zetten, en de termijnen die daaraan verbonden zijn.

Wettelijk kader onevenredige schade

Artikel 3:4 Awb bepaalt dat het bestuursorgaan bij het nemen van een besluit de belangen van de betrokkene en de met het oog op het te nemen besluit in aanmerking te nemen belangen van derden afweegt. Het bestuursorgaan betreft in de belangenafweging alle relevante belangen die door het besluit worden geraakt.

Het proportionaliteitsbeginsel is een onderdeel van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dit beginsel houdt in dat een bestuursorgaan bij het nemen van een besluit niet meer mag ingrijpen in de belangen van een burger dan noodzakelijk is om het beoogde doel te bereiken.

De eigen bijdrage is bedoeld om de verstrekkingen aan ontheemden in evenwicht te brengen zodat deze in hun elementaire levensbehoeften kunnen voorzien, met de inkomsten die zij genieten uit arbeid. Bij de toetsing aan het proportionaliteitsbeginsel wordt gekeken naar geschiktheid, subsidiariteit en noodzakelijkheid van de maatregel.

1. *Geschiktheid*: Is het te nemen besluit geschikt om het beoogde doel te bereiken?
2. *Subsidiariteit*: Is er een minder ingrijpend middel dat hetzelfde doel kan bereiken?
3. *Noodzakelijkheid*: Is het te nemen besluit noodzakelijk om het beoogde doel te bereiken, of is het toegestaan een milder middel in te zetten?

C. Klachten, bezwaar en beroep

Ontheemden kunnen in bezwaar en beroep tegen een besluit van de gemeente over het innen van de eigen bijdrage. Daarnaast kunnen ontheemden een klacht indienen tegen onrechtmatige en onzorgvuldige behandeling.

1. Bezwaar

- De eerste stap in de bezwaarprocedure is het indienen van een bezwaarschrift door de betrokkene. Hiervoor geldt een termijn van zes weken.
- In de gronden van bezwaar moet de betrokkene duidelijk aangeven waarom hij of zij het niet eens is met de beslissing van de gemeente.
- De gemeente heeft zes weken de tijd om te reageren op het bezwaarschrift.

2. Beroep

- Als de gemeente het bezwaar niet honoreert, kan de betrokkene binnen zes weken in beroep gaan bij de rechtbank.
- In de gronden van beroep moet de betrokkene duidelijk aangeven waarom hij of zij het niet eens is met de beslissing van de gemeente.
- De rechtbank beoordeelt het beroep op basis van de stukken die door de gemeente en de betrokkene zijn overgelegd.
- De gemeente moet de betrokkene informeren over de mogelijkheden om bezwaar te maken tegen de beslissing en over de beroepsprocedure.
- Behandel bezwaren en beroepen zorgvuldig. De betrokkene moet de kans krijgen om zijn of haar argumenten kenbaar te maken.

3. Klachtenprocedure

- Wanneer een ontheemde vindt dat hij of zij onrechtmatig of onzorgvuldig is behandeld door de gemeente, kan hij of zij een klacht indienen bij de gemeente.
- De klachtenprocedure is geen juridische procedure, maar kan wel leiden tot een oplossing van de klacht.
- De gemeente moet een klachtenregeling hebben. Het Rijk heeft een voorbeeld [klachtenformulier voor ontheemden](#) beschikbaar gesteld.

D. Invordering, incasso en dwanguitvoering

De wet rondom de eigen bijdrage voor ontheemden verschilt van de bijstand. Bijstandsgeld kunnen gemeenten rechtstreeks van mensen terugvorderen, omdat ze daar wettelijk gezien het mandaat toe hebben. Voor de eigen bijdrage is er op dit moment geen wettelijke grondslag voor directe invordering door de gemeente. Dit betekent dat gemeenten naar de rechter moeten stappen om de eigen bijdrage te innen als een ontheemde deze niet betaalt. Zo nodig kan een deurwaarder worden ingeschakeld.

1. Volgordelijke stappen bij invordering/incasso:

1. Minnelijke vordering: De gemeente dient de ontheemde eerst te verzoeken om de eigen bijdrage te voldoen. Dit kan schriftelijk of mondeling.
2. Aanmaning: als de ontheemde niet op het verzoek reageert, kan de gemeente een aanmaning sturen. In de aanmaning moet de hoogte van de eigen bijdrage, de vervaldatum en de wijze van betaling worden vermeld.
3. Incassoprocedure: als de ontheemde na de aanmaning nog steeds niet betaalt, kan de gemeente een incassoprocedure starten.¹¹ Dit kan op twee manieren:
 - Gerechtelijke incassoprocedure: De gemeente kan een gerechtelijke procedure starten bij de rechtbank. De rechtbank zal dan een vonnis uitspreken ten aanzien van de betaling van de eigen bijdrage.
 - Buitengerechtelijke incassoprocedure: De gemeente kan een incassobureau inschakelen om de vordering te incasseren. Het incassobureau zal dan contact opnemen met de ontheemde om de betaling te regelen.

2. Deurwaarder

Als de ontheemden de eigen bijdrage niet betaalt, kan de gemeente de vordering overdragen aan een deurwaarder. De deurwaarder kan dan beslag leggen op het loon of de bankrekening van de ontheemde.

Voordat de deurwaarder tot beslag kan overgaan, heeft hij een vonnis nodig van de rechter. De rechter zal deze toestemming alleen geven als de gemeente aannemelijk kan maken dat de eigen bijdrage terecht is opgelegd en dat de ontheemde in staat is om te betalen.

¹¹ Incassokosten kunnen worden gedeclareerd bij het Rijk.

E. Bekostiging

1. Verwerking van de eigen bijdrage in de bekostiging

De inkomsten uit de eigen bijdrage worden in mindering gebracht op de totale bijdrage die zij vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid ontvangen ter dekking van de kosten voor de opvang van Ontheemden uit Oekraïne. De volgende stappen moeten worden genomen:

1. Registratie van de eigen bijdrage:

- De gemeente registreert de bedragen die de ontheemden betalen aan eigen bijdrage.

2. Verwerking in de begroting:

- De inkomsten uit de eigen bijdrage worden opgenomen in de begroting van de gemeente.

3. Verantwoording:

- De gemeente legt verantwoording af over de inkomsten uit de eigen bijdrage, door middel van de jaarlijkse SiSa verantwoording. De inkomsten uit de eigen bijdrage worden in mindering gebracht op de totale specifieke uitkering die de gemeente in een boekjaar ontvangt voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.

2. Ondersteuning voor gemeenten voor implementatie- en uitvoeringskosten

De implementatie- en uitvoeringskosten die met het organiseren en innen van de eigen bijdrage gepaard gaan worden aan gemeenten vergoed. Het vergoeden van uitvoeringskosten is in de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne (BooO) geregeld via de normbedragen voor de gemeentelijke en particuliere opvang. Indien de normbedragen niet voldoende dekking bieden, kan de gemeente een beroep doen op de uitzonderingsbepaling in de BooO op basis waarvan de werkelijk gemaakte kosten worden vergoed.

In het kostenonderzoek in de tweede helft van 2024 worden mede ook de implementatie- en uitvoeringskosten voor de eigen bijdrage onderzocht. De uitkomsten van het onderzoek zullen met ingang van 1 januari 2025 in de normbedragen worden verwerkt.

Contact

Deze handreiking biedt een eerste leidraad voor de invoering van de eigen bijdrage voor Ontheemden uit Oekraïne. Voor nadere informatie en vragen kunt u contact opnemen met het [ministerie van Justitie en Veiligheid](#).